

Stålforbundet har flyttet

Norsk Stålforbund ble i år en selvstendig interesseorganisasjon med eget org.nummer, og 1. juli flyttet Norsk Stålforbund inn i nytt kontor i Ingeniørenes Hus, i Vika i Oslo sentrum. Ingeniørenes Hus har en meget sentral beliggenhet med god offentlig kommunikasjon. Kontoret har også nærhet til Tekna med alle sine fagmiljøer og interesseforeninger.

Ny kontaktinformasjon er:

E-post: post@stalforbund.com

Kontor/postadresse: Kronprinsensgate 17, 0251 Oslo.

Telefon: +47 41 02 15 98.

Stål økte globalt og lokalt i 2007

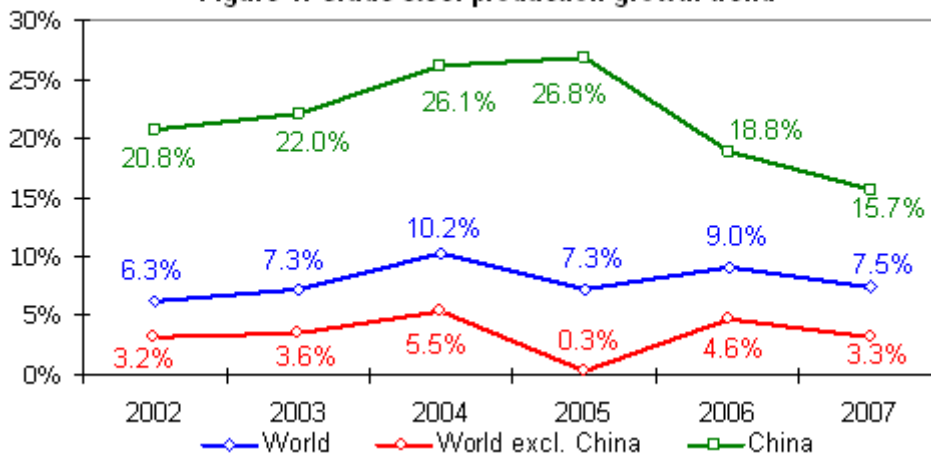
- verdensproduksjon av råstål +7,5%
- tilførselen av stål økte med 6,9%
- hovedbæring stål i bygg økte med 10,2%
- stålentreprenørene med rekordøkning

Verdens stålproduksjon økte med 7,5%

Globalt ble det i 2007 produsert 1,343.5 millioner tonn råstål. Dette er en økning på 7,5% sammenlignet med 2006 og det femte året på rad med mer enn 7% økning.

Selv om den totale produksjonen var høy så har det i 2007 vært en reduksjon i veksten sammenlignet med foregående år. Kinas stålproduksjon i 2007 nådde opp i 489 millioner tonn, en økning på 15,7% fra 2006. Dette er en nedgang i veksten fra 18,8% i 2006, 26,8% i 2005 og 26,1% i 2004. Nedgangen var mest merkbar i 4. kvartal med en vekst på 8,6%. Likevel er Kina lokomotivet i den globale økningen i 2007. Uten Kina ville verdens stålproduksjon kun ha økt med 3,3%. Les mer [her](#).

Figure 1: Crude steel production growth trend

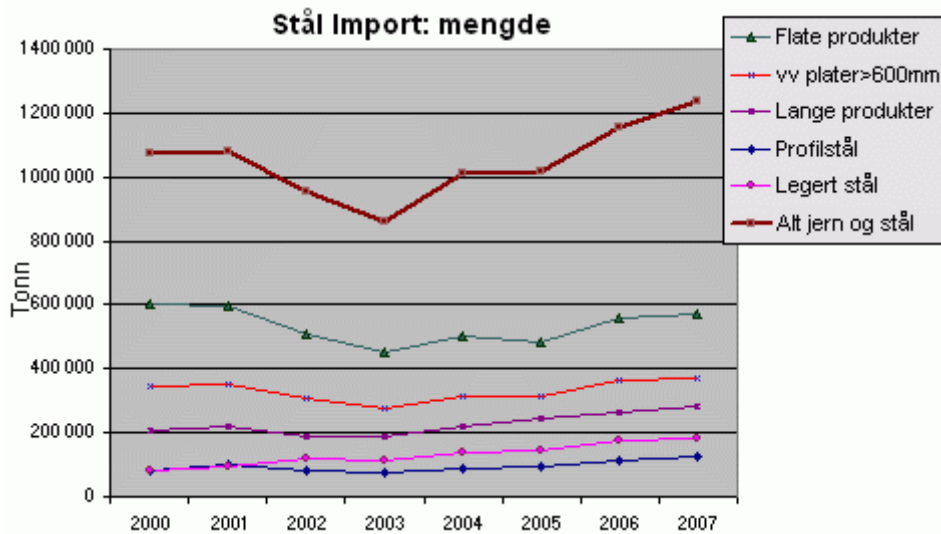
Kilde: [IISI](#) (International Iron and Steel Institute)

Tilførselen av stål økte med 6,9%

Tilførselen av råvarer, flate, lange og legerte stålprodukter (SSB's kap. 72) til det norske markedet i 2007 nådde opp i 1.235 tusen tonn. Dette tilsvarer en økning på 6,9% fra 1.155 tusen tonn i 2006. Det ble importert 573 tusen tonn stål i 2007 av flate produkter, som er tunge produkter innen metallvare, skips og offshoreindustri. Dette er en oppgang på 2,8% fra året før. For lange produkter var det en

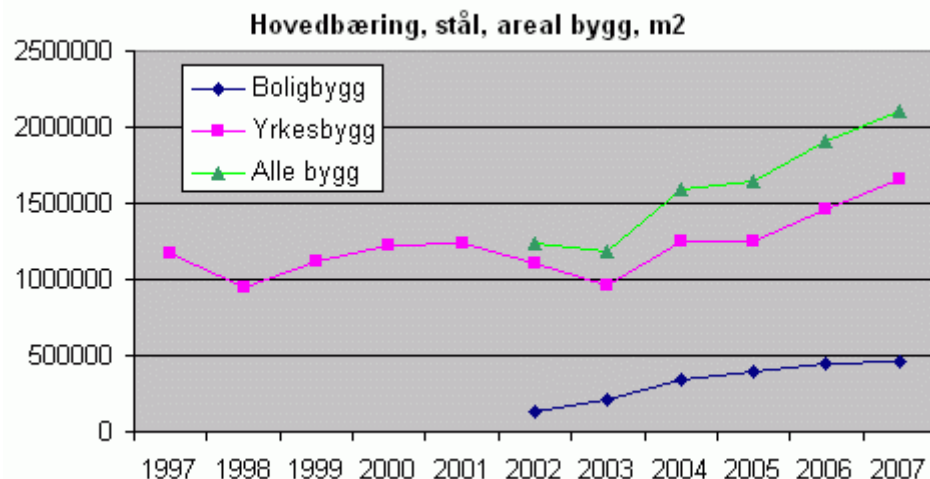
økning på 7,1 % fra 262 til 280 tusen tonn. Profilstål som i stor grad går til bygg og anleggsindustrien, økte i perioden med 8,0 % fra 115 til 124 tusen tonn, mens legert stål økte med 4,0 % fra 176 til 183 tusen tonn.

Kilde: [Tilførsel stålmengde](#)

Hovedbæring stål i bygg økte med 10,2%

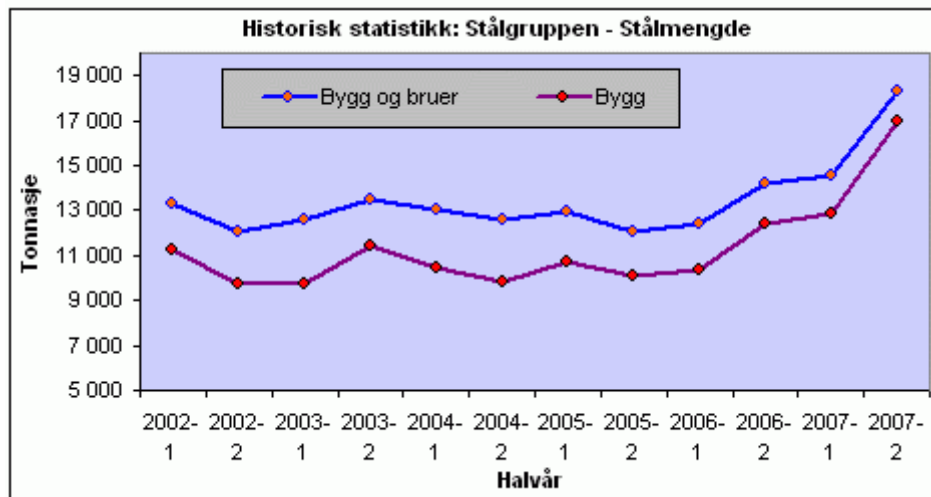
Det ble i 2007 satt ny rekord i bygging med stål som hovedbæring i boliger og yrkesbygg. I følge tall fra Prognosesenteret ble det i Norge i 2007 bygget 2109 tusen kvm med stål som hovedbæring. Dette er en økning på 201 tusen kvm eller 10,2% fra året før. Yrkesbygg med stål som hovedbæring økte med 12,8% til 1654 tusen kvm. Kontor- og forretningsbygg som har den største markedsandelen (61%), økte fra 810 tusen kvm i 2006 til 1009 tusen kvm i 2007. Nye boliger med stål som hovedbæring økte med 3,1% i 2007 og nådde opp i 455 tusen kvm. Eneboliger hadde den største økningen med hele 39,2%. [Stål i bygg](#) har mer.

Rekordøkning av produsert stål i 2007

Innrapporterte mengder av produsert stål fra 8 av de største stålentreprenørene i Den Norske Stålguppen kom opp i totalt 32.788 tonn stål. Dette er en økning på 23,2% fra 2006. For stål til bygg ble det produsert 29.888 tonn som er en økning på hele 31,3% fra foregående år.

<http://www.stalforbund.com/Forbundet/stalgruppen.htm> har mer

Utdanning

Mitsuhiro Kanada ansatt som professor II i stålarkitektur ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)

AHO er en vitenskapelig høyskole som utdanner landskapsarkitekter, arkitekter og industridesignere. Til å forsterke skolens undervisning og forskning på området stålarkitektur har Norsk Stålforbund påtatt seg å finansiere en professor II-stilling som er en deltidsansatt professor med 1/5-stilling. Stillingen går over en treårs periode.

Mitsuhiro Kanada ble nylig tilsatt i stillingen og vil starte undervisningen fra høstsemesteret av. AHO vil med dette bli i stand til å tilby mer spesialisert undervisning i prosjektering av arkitektur, der hovedvekten skal legges på kunnskap og ferdighet i stål som byggemateriale. Mitsuhiro Kanada er Associate Director i Ove Arup & Partners, London. Han er utdannet arkitekt og sivilingeniør ved University of Berkeley, California. Mits, som han blir kalt, har omfattende yrkeserfaring fra Amerika, Japan og England og har høstet flere priser for sine arbeider. Hans CV kan lastes ned [her](#).

Konferanse

Stor internasjonal stålkonferanse i Ålesund, 18. september

Norsk Stålforbund er vertskap for en europeisk og nordisk stålkonferanse i Ålesund 18. september. Konferansen berører noen av vår tids viktigste saker som vil få stor betydning i fremtiden for alle som arbeider i stålkonstruksjonsbransjen.

ECCS – (The European Convention for Constructional Steelwork – Stålentreprenørens forening i Europa) – Annual Meetings 2008 vil bli avholdt i Ålesund 17–19. september. Konferansen vil finne sted i klassiske Rica Parken Hotell med en fantastisk utsikt over Ålesund by, fjellene og sjøen. Dagene starter med en velkomstmiddag onsdag 17. september med nærvær av Ålesunds ordfører.

På konferansedagen, torsdag morgen 18. september, vil det bli en parallell sesjon. Etter lunsj er det en felles sesjon. Sesjon 1 er ECCS tekniske møter med nytt om ECCS tekniske aktiviteter, miljø, høyfast stål, brannteknisk dimensjonering og forskning & prosjektering av stålkonstruksjoner. Sesjon 2 er distributørenes dag: "Nordic Steel and Metal Stockholders Day 2008" med siste nytt om økonomi og status i stålmarkedet, Europeisk ståls leveringssituasjon, utvikling av stål- og metallprisene, Jernkontorets miljøforskningsprogram og presentasjon av megaprojektet Ormen Lange gassfelt.

Etter lunsj inviterer ECCS medlemmer, konstruktører, stålentreprenører, stålprodusenter og stål- og metallgrossister til en spesiell begivenhet kalt "European Steel Construction Forum" hvor man vil diskutere temaer av felles interesse. Sesjonen starter med nytt om ECCS markeds- og promoteringsaktiviteter, etterfulgt av suksesshistorier om økt markedsandel i Frankrike og England. Det vil også bli fokus på CE-merking av stålkomponenter og miljøkonsekvenser av EU's innkjøpsdirektiv. Dagens høydepunkt vil bli "Round Table Discussion" der man vil diskutere spørsmål knyttet til materialordre og leveringsituasjonen.

Om kvelden er det festmiddag i Atlanterhavsparken og for de som ikke skal delta på ECCS-møter dagen etter, fredag 17. sept, kan man bli med på båttur i Hjørundfjord til Ekornes fabrikker og Union Hotell.

Vi møtes i vakre Ålesund for nye stålopplevelser!

Program og påmelding her: <http://www.stalguiden.com/aalesund.htm>

Priskonkurransen

Internasjonal heder til Ypsilon

Gangbrua Ypsilon i Drammen ble hedret med diplom "Certificate of Nomination" under den 7. internasjonale konferansen for stålbruer i Guimaraes i Portugal 6. juni. Prisen ble delt ut av ECCS (European Convention for Constructional Steelwork), og arkitekt Arne Eggen mottok diplom sammen med ordføreren i Drammen Tore Opdal Hansen og Tomi Harju fra Ruukki Construction. Ypsilon konkurrerte i kategorien gang- og sykkelbruer. "Certificate of excellence" gikk til Tri-Countries Bridge (France and Germany) og "Certificate of merit" gikk til Nescioburg Cycle Bridge (Netherlands).

– Med beliggenhet i hjertet av byen Drammen gir denne asymmetriske brua med to sentrale master byen et nytt monument, samtidig som den oppfyller alle kravene til en slik plassering, heter det i juryens vurdering. Diplom ble tildelt byggherre Drammen Kommune, arkitekt Arne Eggen Arkitekter AS, stålkonstruktør Haug og Blom-Bakke AS og stålentreprenør Ruukki Construction Norge AS. [ECCS](#) har mer.

Årsmøte

John Børge Halvorsen gjenvalgt som formann

På Norsk Stålforbunds årsmøte 17. april i Ingeniørenes Hus, ble adm. direktør i Ruukki Norge AS, John Børge Halvorsen, gjenvalgt som formann. Han går dermed inn i sin fjerde periode som formann. Jan Semundseth fra IGS (Industrigruppen Stålbygg) ble gjenvalgt som representant for "andre" medlemmer. Øvrige styremedlemmer oppnevnes av de respektive basisorganisasjoner. Styrets sammensetning kan sees www.stalforbund.com/Forbundet/styreogadm.htm. For øvrig så ble årsrapport, regnskap og budsjett godkjent av årsmøtet. (Årsrapport kan lastes ned her: www.stalforbund.com/Forbundet/aarsrapport.doc.) Årsmøtet vedtok også nye vedtekter ifm uttredelsen av Standard Norge. Årsmøtereferatet kan lastes ned her: www.stalforbund.com/Forbundet/Referat_Aarsmoete.doc.

Nye publikasjoner fra Norsk Stålforbund - nye utgaver:

Stål Håndbok Del 1 og Hulldekker på Stål Bæresystemer

■ Når 5. utgave av Stål Håndbok nå foreligger er det gått 11 år siden forrige utgave. En revisjon var nå nødvendig for å få implementert nye og reviderte Europeiske Standardene på stålområdet.

Det er tatt med nye symboler og nye betegnelser for aksesystemer, definisjoner, nye stålbetegnelser, utdrag fra standarder, sammenligning av stål kvaliteter og nytt kapittel om forming og retting av stål. For de vanligste profiler for hovedbæring er tabellene utvidet med verdier for profilfaktorer og tverrsnittsklasser i henhold til ny Eurokode 3. Det er også tatt med en tabell med et utvalg av hatteprofiler med de viktigste beregningsdata. Boka kan bestilles i vår nettbokhandel på www.stalforbund.com.

■ "Hulldekker på Stål Bæresystemer" omhandler bæresystem med stål søyler og bjelker og hulldekker som etasjeskillere. Den er resultatet av et samarbeid mellom Norsk Stålforbund og Betongelementforeningen og bygger på en tidligere utgave nr. 1/98. Hensikten har vært å komme frem til anbefalte prinsipper, løsninger og detaljer som begge bransjer kan stille seg bak. En viktig målsetting har også vært å få luket ut de løsningene som vi av erfaring vet ikke fungerer tilfredsstillende. Anbefalingene skal fremme god konstruksjonspraksis, ivareta sikkerheten i montasjefasen og sikre gode, stabile, bestandige og økonomiske konstruksjoner. Publikasjonen er gratis og kan bestilles ved å sende en e-post til post@stalforbund.com.

Ny ECCS-publikasjon: Architecture Steel Stahl Acier N° 24 :

Tevfik Seno Arda School, Izmit, Turkey

A seismic resistant building in steel

Bygningen, som hadde en byggekostnad på nær 10 millioner kroner, erstatter en skole som ble ødelagt av jordskjelvet i Tyrkia i 1999. Skolen ble ferdigstilt og åpnet i september 2006 takket være finansielle og materielle donasjoner fra ECCS, ArcelorMittal, Corus, 32 medlemmer av Turkish Structural Steel Association samt 18 firmaer i Tyrkia. Skolen, bestående av 16 klasserom, fire laboratorier, et datarom, et bibliotek, et konferanserom og et administrativt område, er konstruert rundt et sentralt atrium. Skolen er designet og dimensjonert for å tåle påvirkninger fra jordskjelv. Publikasjonen har fått stor aktualitet etter det store jordskjelvet som rammet Kina i mai der mange skoler kollapset og rundt 10.000 elever og lærere mistet livet. Publikasjonen er gratis så lenge vi har den på lager. Bestilling:

www.steelconstruct.com

Ny ECCS-publikasjon N° 124

The Testing of Connections with Mechanical Fasteners in Steel Sheeting and Sections

Denne publikasjonen erstatter tidligere ECCS-publikasjon kalt "European Recommendations for the Testing of Connections in Profiled Steel Sheeting and Sections", Publication no. 21 fra 1977 og revidert i 1983. Siden den gang har bruken av profilstål og spesielt kaldformede stål i konstruksjoner økt betraktelig. Det nåværende dokumentet har blitt restrukturert til å samsvare med Eurokodene. Dokumentet er utarbeidet av Technical Working Group 7.10, som er en del av ECCS Technical Committee TC7, Cold-formed steel structures. Publikasjonen kan bestilles her: www.steelconstruct.com

Norsk Stålforbund

Nye medlemsbedrifter

Norsk Stålforbund ønsker A. L. Høyer AS, Nortech AS, Finn-Durk AS og Edvin Hansen & Sønn AS velkommen i vår organisasjon.

■ **A. L. Høyer AS** i Oslo er et av de eldste gjenværende i bransjen. Fra Andreas Lous Høyer etablerte firmaet Ingeniør A. L. Høyer i 1931 har firmaet utviklet seg til et firma som favner fra byggeteknikk, brannrådgivning og antikvarisk rehabilitering til prosjektadministrasjon, prosjektutvikling, plan- og byggesaksrådgivning og taksering. Firmaet eies i dag av de ansatte. Sammen med tilsluttede selskaper i Askim, Skien, Hønefoss, Sandessjøen og Mo i Rana utgjør de A. L. Høyer-gruppen med totalt ca. 75 sivilingeniører, ingeniører og tegnere. Hjemmeside: www.alhoyer.no

■ **Nortech AS** er en verkstedbedrift innen metallbearbeiding. Spesialiteten er bearbeiding av plater, med skjæring av komponenter og produkter etter kundenes spesifikasjon. Etter selskapets investering i automatisert sveiseanlegg har selskapet fått betydelige leveranser av hatteprofiler. Selskapet leverer videre produkter som spenner fra tradisjonelt mekanisk produksjonsarbeid som pælespisser til større metallrehabiliteringsprosjekter og fabrikkbygginger. Bedriften har videre spesialisert seg på å platearbeide med tykkelser opp til 200 mm. www.nortech.no har mer.

- **Finn-Durk AS** er et heleid datterselskap av Finnritilä, som er en av Europas ledende gitterristprodusenter samt markedsleder i Finland. Finnritilä ble grunnlagt i 1979 og har datterselskap i Sverige, Norge og Estland. Det er i dag 160 personer ansatt i konsernet. All bearbeiding av Finnritilä's produkter utføres i egne fabrikker i Vieremä og Idensalmi. Finnritilä leverer alt av trapper, repoer, gangbaner, gitterrister, rekkverk, stiger etc. til verksted-, stålbygg-, papir-, prosess-, celluloseog oljeforedlingsindustrien. Hjemmeside: www.finndurk.no
  - **Edvind Hansen & Søn AS** utfører blikkenslagerarbeider og stålkonstruksjoner. Blikkenslagerarbeider er utgangspunktet for selskapet som ble etablert av Edvind Hansen i 1934. Bedriften utfører alt innen faget som fasader, beslag, takrenner og tekking, samt levering av ventilasjonsanlegg og kanalanlegg. Bedriften leverer og monterer også komplette bygg med Hudälven bærekonstruksjoner i stål. Stålkonstruksjoner, trapper og rekkverk for bygg og anlegg blir produsert i eget verksted i Hunndalen ved Gjøvik. Hjemmeside: www.edvindhansen.no
-

Med vennlig hilsen

Kjetil Myhre

Norsk Stålforbund

Husk å melde deg på årets begivenhet for stålbyggere, stålprodusenter, stålgrossister og konstruktører
ECCS Annual Meetings 2008 & Nordic Steel and Metal Stockholders Day
I Ålesund 17-19. september. Program: www.stalguiden.com/aalesund.htm